

דוקומנטציה ליצואניות מתחילות

ארבעת הגורמים העיקריים שעל היצואנית לקחת בחשבון כאשר מתחילים לייצא:

1. עד היכן היא תשלם עבור המשלוח ועד היכן יישא בסיכון לנזק או לאובדן
2. כיצד תקבל תשלום
3. באילו מסמכים יש להשתמש
4. כיצד לשלוח את המטען

השאלה הראשונה שאני רוצה להתייחס אליה היא מיהי יצואנית. בנות רבות ביקשו לברר מתי הן הופכות ליצואניות. אז האמת היא שלפי מיטב ידיעתי אין מושג כזה "יצואנית". כל מי שרשומה במע"מ כעוסקת מורשה יכולה להיות יצואנית. לגבי עוסקת פטורה – ודאי שהיא גם יצואנית. ומצד אחד מצבה פשוט יותר כי הנושא של מע"מ לא קיים אצלה. לגבי הליך המכס ביצוא לעוסקת פטורה – זו סוגיה שאני עדיין מברר ולא רוצה כרגע להביע עליה את דעתי. אם כן אתייחס במסמך זה לעוסקות מורשות בלבד.

במאמר זה ברצוני להתייחס לגורם מספר שלוש המוזכר לעיל: דוקומנטציה. שני נושאים קשורים לדוקומנטציה ואותם אני רוצה להסביר כאן: המסמכים שעל היצואנית עצמה להיכן והמסמכים שהיא מקבלת מהרשויות לאחר ביצוע הליך המכס.

בקטע של דוקומנטציה היצוא יש ליצואניות – ולא משנה היקף היצוא שלהן – מסמך אחד עיקרי שהן חייבות להנפיק וזהו החשבון. החשבון (Invoice) היא המסמך המייצג את הנתונים הכספיים של המטען. החשבון מכיל נתונים ערכיים וכמותיים של כל משלוח ומשלוח ובמקביל לשליחתו מהיצואנית ליבואנית היא מוגש לשאר הגורמים המטפלים בתהליכי היצוא והיבוא. אין לחשבון פורמט מקובל וכל יצואנית יכולה לבנות לעצמה חשבון בפורמט משלה. כך שמצד אחד לא מקובל לשלוח חשבון ידני בעברית ומצד שני הנפקת חשבון בתכנות כמו וורד או אקסל היא לא חוקית, אני מציע פתרון שהוא לא מעולה אבל הוא לא רע:

- הנפיקי חשבון בוורד או אקסל. מי שתוצה דוגמה של חשבון תוכל לפנות אליה ואשלח לה בדוא"ל. חשבון זה יהיה באנגלית, הוא זה שיגיע ללקוח בחו"ל ואתו גם יתבצע הליך המכס בארץ.
- הנפיקי חשבונית בעברית מהפנקס הרגיל של החשבונית, עם מע"מ 0.
- את החשבונית הזו (בעברית) הגישי יחד עם רשימון היצוא (ראי להלן) להנה"ח שלך.

מי שרוצה לקבל תבנית (template) של חשבון יכולה לפנות אלי ואשלח לה ברצון.

מסמך נוסף שכדאי לשקול להנפיק היא תעודת מקור. תעודת המקור היא מסמך המשמש, על פי תנאים שנקבעו באמנה בינלאומית מתאימה כראיה למקור הטובין. ישראל תתומה על שורה של הסכמי סחר חופשי במסגרתם פטורים תכשיטים המוגדרים כמקוריים והמלווים בתעודת מקור מתשלומי מכס במדינת

היבוא. כמובן שעל היצואנית לברר מראש אם היא זכאית לתעודת מקור אבל אם כן – משמעות הדבר שאם היא תצרף תעודה כזו, היבואן יהיה פטור מלשלם מכס. רוב תעודות המקור יכולות להיות מונפקות על ידי היצואנית עצמה.

נושא שני הוא נושא המסמכים של הרשויות. כעיקרון כל יצוא חייב ברישום. הרישום הזה נעשה על טופס מיוחד של המכס שנקרא "רשימון יצוא". רשימון היצוא, מצד אחד מוכיח שנעשה יצוא מצד שני הוא הגושפנקה החוקית ליצואנית שלא לחייב מע"מ על גבי החשבון שלה.

במלים אחרות, אם יהיה לך ביד רשימון יצוא, תוכלי לשלוח חשבון ולא לחייב בו את הלקוח שלך במע"מ. לעומת זאת אם תשלחי משלוח בדואר, עם חשבון ללא מע"מ ולא יהיה בידך רשימון יצוא – את עלולה למצוא את עצמך בבעיה מול שלטונות מע"מ.

חשוב לי להדגיש שנושא הרשימון חשוב גם לעוסקת פטורה שכן עם רשימון היא לא תצטרך לשלם מכס במקרה של החזרים.

את הרשימון מנפיק סוכן מכס או הדואר. אני מניח שרוב היצואניות אליהן אני פונה מבקשות לשלוח את המשלוחים שלהן דרך הדואר ולכן אתייחס לשיטת משלוח זו.

כעיקרון כל משלוחי הדואר המסחריים נשלחים מבית דואר אחד והוא בית הדואר ברחוב ההגנה בתל אביב. זה נכון שאפשר לשלוח מכל דואר בארץ אבל רשימון אפשר לקבל רק מבית הדואר ברחוב ההגנה. דרך בית הדואר הזה ניתן לקבל את השירותים הבאים (אני מעתיק מהאתר של הדואר...):

- איסוף דבר הדואר ממקום העסק
- הכנת רשימון יצוא ותעודת מקור
- ייצוג במכס
- משלוח הטובין לחו"ל במגוון דרכים – EMS דואר בין-לאומי מהיר / דואר אוויר / חבילות באוויר או בים / דואר ים.
- למנויים ב-EMS דואר בין-לאומי מהיר – יישום אינטרנט לניהול משלוחים המאפשר גם הפקת תעודות משלוח באופן מקוון.

כל מה שעליך לעשות – ואני בהחלט ממליץ על זה – הוא להירשם כמנויה ל"שירות ליצואן" של הדואר. מספרי הטלפון של "השירות ליצואן" הם 03-6303809, 03-6303212. אני יודע שלא תמיד קל לתפוש אותם אבל זה כדאי.

זאת אומרת שבפני יצואנית קטנה יש שתי אפשרויות: או לשלוח מטען באופן רגיל דרך בית הדואר ליד ביתה, או להירשם לשירות ליצואן ולבקש לשלוח דרך הדואר המסחרי, עם הנפקת רשימון. יצואנית השולחת באופן רגיל, דרך דואר רגיל צריכה כעיקרון לחייב את היבואן שלה גם במע"מ, **לדווח על המע"מ** הזה ולשלם אותו בדו"ח המע"מ הרגיל. לעומת זאת יצואנית ששולחת מטען ומקבל רשימון פטורה מלחייב מע"מ.

אבל כמה עולה רשימון? אולי זה לא כדאי? לפי מחירון הדואר רשימון יצוא עולה 67.00 ₪ למשלוח + 7.00 ש"ח עבור איסוף - דהיינו 74.00 ש"ח למשלוח. במשלוח שערכו חמש מאות דולר זו לא בעיה אבל מה עושים במשלוח של מה עשרות דולרים? הלא עלות הנפקת הרשימון עלולה לעלות יותר ממחיר המשלוח עצמו...

יש שני פתרונות. פתרון אחד הוא לשלוח ולספוג את המע"מ כפי שכתבתי לעיל. פתרון שני נקרא "רשימון מרוכז". יש אפשרות, כאשר שולחים מטען דרך הדואר להנפיק רשימון מרוכז על כמות של משלוחים וכך עלות הרשימון מתפזרת על פני משלוחים רבים יחסית.

לא כל יצואנית רשאית לרשימון יצוא מרוכז. יש נוהל כתוב מסודר בנושא ומי שמעוניינת בו מוזמנת לפנות אלי ואעביר לה.

להלן כמה דגשים מתוך הנוהל:

3. התנאים להגשת בקשה

על המבקש אישור להגשת רשימון יצוא מרוכז לעמוד בתנאים המצטברים הבאים:

- א. יצואן הרשום כעוסק לפי חוק מס ערך מוסף, התשלי"ו-1975 (להלן- חוק מע"מ) ובעל תיק פעיל במע"מ, אשר ביצע מכירות במשך 3 חודשים לפחות בטרם הגשת הבקשה לאישור הגשת רשימון יצוא מרוכז לפי הנחיה זו.
- ב. יצואן המבצע מכירות בערכים ובתדירות המפורטים בהנחיה זו.

במלים אחרות – לפי הבנתי, רק מי שרשומה כעוסקת מורשה יכולה לבקש רשימון מרוכז.

4. תנאים לתחולת ההנחיה

- א. ערך משלוח בודד לא יעלה על \$250.
 - ב. תדירות ממוצעת של 10 משלוחים בחודש.
 - ג. יצוא מוחלט של טובין- התהליך לא יחול על טובין המיוצאים באופן זמני מישראל.
 - ד. ניתן להגיש רשימון מרוכז עפ"י הנחיה זו בגין כל המשלוחים שיוצאו בחודש הקלנדרי שחלף, לפי הלוח הכללי, ובלבד שהערך הכולל של המשלוחים הכלולים ברשימון המרוכז אינו עולה על 10,000 דולר ארה"ב.
 - ה. בחודשים בהם היצואן ביצע עסקאות בסכומים כוללים העולים על הסכום החודשי הכולל המקסימאלי לרשימון יצוא מרוכז, היצואן יגיש יותר מרשימון יצוא מרוכז אחד, ובלבד שהערך הכולל של המשלוחים הכלולים בכל רשימון מרוכז אינו עולה על 10,000 דולר ארה"ב.
- ו. הנחיה זו אינה חלה על טובין שייצואם כפוף להגבלה ו/או הסדר כאמור בסעיף 100 לפקודת המכס, לרבות טובין שייצואם מותנה בהמצאת רישיון או אישור מכוח צו יצוא חופשי, תשס"ז-2006 ו/או מכוח כל חיקוק אחר.
 - ז. לא מתנהלת נגד המבקש חקירה ו/או ביקורת בחשד לעבירות מס ו/או הליכים משפטיים בנוגע לעבירות מס.
 - ח. היצואן קיבל אישור מראש מהגורם המוסמך, לפיו הוא רשאי לפעול בהתאם להנחיה זו.

במלים אחרות – מדובר על משלוחים עד \$ 10000 לחודש (מעל לזה – מבקשים רשימון נוסף), למשלוחים שערכם עד \$ 250 למשלוח.

לסיכום – מה עלייך לעשות בנושא המסמכים:

1. בני לך טופס חשבונית שישמש אותך. והיה ותהיי מעוניינת – שלחי לי מייל (info@tellem.biz) או כתבי לי בפייסבוק ואשמח לשלוח לך תבנית.

2. לגבי הרשימון – יש לך את האפשרויות הבאות:

א. לשלוח מכל בית דואר בארץ, לחייב (ולספוג) את המע"מ. אל תשכחי שעלייך לדווח ולשלם את המע"מ בדו"ח מע"מ הרגיל. בזה נפתר עניין המע"מ אך לא נפתר עניין הרישום – וזה דבר שיש לבחון לחוד.

ב. להירשם ב"שירות ליצואן" של הדואר ואז:

- או לשלוח כל משלוח עם רשימון. במקרה כזה עלייך לקחת בחשבון הוצאות של עוד 74.00 ₪ למשלוח. לפי חישוב פשוט, ניתן לראות שעל מנת שזה יהיה כדאי, על כל משלוח ומשלוח להיות בעל ערך של לא פחות מ-463.00 ₪.

- או להירשם ולבקש רשימון יצוא מרוכז.

שתי הערות:

ראשית – כמובן שכל מה שכתבתי בלשון נקבה נכון גם ללשון זכר. שלא יתחילו הגברים להיעלב לי... (-):

שנית – הנ"ל נמסר כמידע כללי בלבד ואינו מהווה חוות דעת כלכלית/משפטית ו/או מקצועית. השימוש במידע זה אינו מהווה תחליף לקבלת ייעוץ ו/או טיפול משפטי ו/או טיפול מקצועי אחר. אם ברצונך לקבל ייעוץ פרטני – את מוזמנת לפנות לקבוצה בפייסבוק או אלי אישית ואנסה לסייע ככל הניתן.